

men han har ikke Lov til at stemple denne min Udvikling som usaglig.

Det ærede Medlem søgte at bortforklare de noget vage Udtalelser, han havde fremsat i Gaar. Jeg maa her overfor henvisse til Rigsdagstidenden. Det ærede Medlem sagde: „Man taler saa“ — i Venstres Valgudtalelse — „i Almindelighed om den sociale Forsikring og det, der nærmest foreligger under Krigen, nemlig Børnene, de gamle og Enkerne“. Jeg har, med Venstres Valgudtalelse i Haanden, dokumenteret, at der ikke i denne i mindste Maade er Tale om Krigen, og naar det ærede Medlem fra Værgene her indskyder disse Ord: „Det, der nærmest foreligger under Krigen“, er det en Tilsnigelse. Hvad der er Formaalet dermed, om det er at dække over Uenighed i Partiet, eller hvad det er, skal jeg ganske overlade til ærede Medlemmer og Offentligheden at danne sig et Skøn over.

Fraenkel: Naar Diskussionen om dette Lovforslag har antaget en ret skarp Karakter og er gaaet vidt ud over Lovforslagets Rammer, tror jeg, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) kan takke sig selv for det. Navnlig skyldes det hans Indledningstale. Det var en alt andet end saglig Tale, knyttet til dette Lovforslag, og den bragte med ind i Debatten en hel Række Spørgsmaal, som havde en meget fjern eller slet ingen Forbindelse med Lovforslaget. Det ærede Medlem begyndte først at klare for sig med Hensyn til Anklagen for, at det var et Valgforslag, der her var forelagt. Jeg vil dog dertil sige følgende: Et Lovforslag som dette er overordentlig vigtigt, og det kræver indgaaende Overvejelser og Studier. Jeg kender dog noget til den Art Lovgivning, der her er Tale om, selv om jeg ikke er Specialist, og det stiller sig saaledes for mig, at jeg vilde ikke i dette Øjeblik forbinde mig til at tage et fuldstændig bestemt Standpunkt i alle Enkeltheder med Hensyn til dette Emne. Men nu ved det ærede Medlem akkurat lige saa godt som jeg, at dette Lovforslag bliver ikke til Lov i denne Samling. Naar det ærede Medlem har saa stor en Kærlighed til den sociale Lovgivning, som han forsikrer, undrer det mig derfor, at han paa dette Tidspunkt har forelagt dette Lovforslag, som netop skal overvejes i Ro, og under hvis Behandling enhver af os maa gøre Studier, baade med Hensyn til, hvad der er sagt og arbejdet her tidligere, og med Hensyn til Lovgivningen i andre

Lande. Det forekommer mig mærkeligt, at det ærede Medlem er med til at forelægge Lovforslaget i Samlingens 11te Time, og vel at mærke under den Tilstand af Nervøsitet — jeg tør vel sige for alles Vedkommende —, som altid følger med Afslutningen af en Valgperiode og Bevidstheden om, at man staar lige overfor et Valg, og det et Valg af saa stor Betydning som det, vi nu snart skal gaa ind til. Derfor har det ærede Medlem ingen som helst Ret til at undre sig over, at man mener, at dette Lovforslag er forelagt netop under Hensyn til det kommende Valg. Det er i alt Fald den eneste naturlige Forklaring, jeg kan finde.

Det ærede Medlem udtalte i sit første Foredrag, at nu skulde de økonomiske og sociale Spørgsmaal i Forgrunden i Politikken. Ja, det er et Ønske, hvor jeg paa det varmeste kan slutte mig til det ærede Medlem. Det har jeg ønsket længe, thi det er min Overbevisning, at det er disse Spørgsmaal, som bør være de afgørende i Politikken. Men det er en daarlig Maade at indlede disse Spørgsmaal paa at stille dem op lige før et Valg. Hvis der virkelig skal være Alvor i Talen om, at sociale og økonomiske Spørgsmaal skal i Forgrunden i Politikken, maa der for hvert Partis Vedkommende gøres et betydeligt og grundigt Oplysningsarbejde ude blandt Vælgerne, et Oplysningsarbejde, som maa begynde Dagen efter et Valg og ikke Dagen før. I sidstnævnte Tilfælde kan man være vis paa, at hvad det gælder om, er kun at stikke Vælgerne nogle Recepter ud, paa hvilke de skal gaa til Valg, Recepter, som er sammensatte paa en saadan Maade, at de umiddelbart er i Stand til at tiltale Vælgerne. Lad mig blot lige røre ved et af disse store økonomiske og sociale Spørgsmaal, efter min Mening et saa stort, at jeg plejer at betegne det som det ene af de Verdensproblemer, som vil blive afgørende for den kommende Udvikling, nemlig hvad det ærede Medlem kaldte „Ring- og Trustspørgsmaalet“. Allerede denne Sammenstilling, som peger paa to efter deres Væsen ganske forskellige Ting, viser, hvor lidt det ærede Medlem forstaar af dette Spørgsmaal, et Spørgsmaal, som jeg ikke vilde vove at røre ved, naar jeg ikke foran mig havde i alt Fald et Par Timer, i hvilke jeg kunde udvikle disse Forholds Væsen og Virkninger.

Det ærede Medlem betegnede ogsaa i sin første Tale dette Lovforslag som et Lovforslag, der skulde udfylde et Hul — et